

DEBRECZENI HIRLAP

TARSADALMI SZÉPIRODALMI és KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DIJ: Egész évre 4 frt. — Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt. — HIRDETÉSI DIJ: Petit sora 5 kr.
— Bélyegilleték: minden hirdetés után 30 kr. —
Nyitár: sora 20 kr.

Felelős szerkesztő:
Karczag Vilmos.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
Piacz Simonffy-ház, a városházzal szemben.
MÉRETELKÉNT MINDEN PENTÉKEN.

Néhány komoly szó hölgyeinkhez.

Bizonyára olvasták hölgyeink, hogy Görögország női — kik a fényűzésben talán a legelső helyet foglalták el Európában — elhatározták, hogy ruházatuk tekintetében lemondanak a fényűzésről s izlésteljes, de egyszerűbb s olcsóbb ruházattal fognak megelégedni.

Mi indíthatta őket e szép elhatározásra? Bizonyára nem az, hogy a világ szemét tettök által magukra irányozzák, vagy hogy őket mindenki dicsérje, tehát nem hiúságból; hanem pusztán az, mivel belátták, hogy ha a megkezdett módon s mértékben folytatják a fényűzést, az őket előbb-utóbb anyagilag tönkrefogja tenni, mely tönkrejutás rájuk nézve több lesz akkor, mint a halál; mert belátták, hogy nekik itt e földön más hivatásuk van, mint férjeik által véres verítékekkel szerzett filléereiket oly piperetárgyakra költeni, melyeknek pár hét műve semmi értékűk; mert belátták, hogy sokkal boldogabbak lesznek akkor, ha a szükségtelen kiadásokra szánt pénzt gyermekeik nevelésére, azok jövőjének bizto-

sítására vagy a haza védelmére, sem mint haszontalan másikra fordítják.

Tagadhatatlan, hogy a görög nők ezen elhatározása szép, jó, hasznos s mint ilyen követésre méltó.

Tudjuk, hogy kényes dolog a fényűzéshez már gyermekkorukban szokott hölgyeinket arra kérni, hogy erről mondjanak le; tudjuk, hogy kegyetlenségnek tűnik fel hölgyeink előtt, hogy mi férfiak figyelmeztetjük őket fényűzésük boldogtalan következményeire; tudjuk, hogy udvariatlannak, lovagiatlannak sőt meg lehet, ostobának is fognak tartani, azért, hogy ily dologról egyáltalán a nyilvánosság előtt szólunk; tudjuk, hogy szivtelennek, barbárnak fognak tekinteni már csak azért is, miért mutatunk e gyenge oldalukra. De azért mégis kockáztatjuk gyenge szavunkkal azon kérelemmel fordulni hozzájuk, hogy amily híven követették eddig a francia hölgyeket a fényűzésben, oly hűn kövessék ezantul Görögország nőit elhatározásukban.

Nem annyira azon kevés nőkhöz intéztük e kérelmet, kik férjeinek több ezer forintra menő évi jövedelmök van, bár igaz, hogy a legmélyebb kutat is

teljesen ki lehet meríteni rövid idő alatt; de igenis azon nőkhöz szólunk, kiknek férjei egy pár száz, vagy egy-két ezer forint jövedelemmel rendelkeznek.

Reggeltől estéig kénytelen minden nap dolgozni, fáradozni a férj, hogy munkája által megkeresse azon pár száz forintot, melyet p. o. mint hivatalnok huz. De mi neki a munka, mi neki a fáradtság, mikor tudja, hogy a fáradozása által hűn szeretett, imádott övéinek boldog s gondtalan életet szereszet? Örömmel dolgozik, mikor tudja, hogy az anyagi kezek, melyek a munka után letörlik homlokáról a verítéket, a keresett fillérek a család javára fordítják. Kedvvel fárad, mikor tudja, hogy fáradsága gyér jutalma nem vándorol hiábavágyásokért azok kezébe, kik meg nem szerezték, hanem igenis szükséges dolgokra fordítatik! megelégedve visei hivatala nehéz terheit, mikor tudja, hogy fizetése imádott neje által nem pazaroltatik szükségtelen dolgokra, de takarékosan kezelte-
tik úgy, hogy naponkiut növekszik!

De mikor tudja szegény, hogy mindaz, mit ő egy éven át keservesen megszerz, eltékozoltatik; mikor látja, hogy jöve-

A „DEBRECZENI HIRLAP” tárczája.

A számóca.

(Zola Emil elbeszélése.)

Egy júniusi reggelen, midőn kinyitottam az ablakomat, az üde levegő lehellete érinté arcomat. Egész éjen át heves vihar dühöngött. S most az égből megújultnak látszott, gyengéd kék színűnek, megmosva a zapor által a legparányibb szegletegik. A tetők: a fák, melyeknek magas ágait a kémények közt megpillantám, még nedvesek voltak az esőtől és a látó határnak széle mosolygott az arany nap sugarban. A szomszédos kertekből a nedves rög kellemes illata emelkedett föl felé.

— Rajta, Ninette, kiálték fel vidáman, fogd a kalapodat, kedvesem . . . kimegyünk a mezőre.

Ninette örömben tapsolni kezdett. Tíz perc alatt elkészült öltözékével, a mi minden esetre érdemőül rovandó fel egy húsz éves kacér leánykának.

Kilencz órakor már a verriéresi erdő ségben voltunk.

Milyen titoktartó egy erdőség! Hány szerelmes sétált már itt kedvessével! Hétkönapokon a tisztások elhagyatottak s az ember bátran andaloghat tova párosával, átkarolva kedvesét, keresve egymás ajkait, és

egyébb veszély nem fenyegeti az embert, legfőkébb az, hogy a cserjésekben mindent észreveszik a barázdabillegetők. A magas törzseken végig mindhosszabbra nyulnak a magas és széles fasorok; a talaj finom fű szőnyegével van fődve, melyre a lombokon áthatoló nap arany parittyákat hajít. Vannak itt mély utak és sötét keskeny ösvények a hol az ember egymáshoz kénytelen szorulni, simulni. Es végre vannak itt áthatatlan bozótok, melyekben az ember könnyen eltéved, ha valahogy a csók nagyon hangosan talál csattani.

Ninon elboosátá karomat s fiatal ebként futott tova, gyönyörködve azon, hogyan horzsolja bokáit a pázait fűve. Később visszatért s vállamra támaszkodott, bágyadtan, czirógatva. Es az erdőség egyre terjedt, szélesedett mint valami végtelen lombhullamu tenger. A borzongató esendben a su dár fakról hulló eleven árnyék fejünkbe szállt és megrészegite bennünket a kikelet átható nedűjével. A tisztások e miszteriumában egészen gyermekké lesz az ember újra.

— Ah számóca, számóca! kiáltá egyszerre Ninon, elszabadult ünöknént ogorva át egy árkon s felkutatva a bokrokat.

Számóca! Nem; valóságos számóca bokrok! Egész hosszan elnyúló abrosza a számóca bokroknak, melyek a cserjék alatt elhuzódtak.

Ninon nem törődött többé a férgekkel, melyektől különben rémségesen félt. Vidáman

haladt tovább kezét a bokrokba mélyesztve, fölemelve minden egyes levelet s kétségbeesve a fölött, hogy egyetlen gyümölcsbogyóra sem akad.

— Megelőztek bennünket, mondá, bosszusan fintorítva arcát . . . Oh jer, keressünk bizonyára lesz még.

Es példás lelkiismeretességgel adtuk magunkat a keresésre. Meggörnyedt testtel kinyújtott nyakkal, földre szegzett szemekkel haladtunk tovább aprózt meg gondolt léptekkel, egyetlen szót sem kockáztatva attól való félelmünkben, hogy majd a számó elröpül előlünk. Megfeledeztünk az erdőről, a csendről s árnyékról, a széles fasorokról és a keskeny ösvényekről. Csak a számócára gondoltunk, semmi egyébre. Minden bokornyalábnál, a melyhez értünk, lehajoltunk és remegő kezeink érintkeztek a bokrok alatt.

Igy haladtunk körülbelül egy mértföldnyire, meghajolva, jobbra balra tévelyegve. De egyetlen szem számócára sem akadtunk. Csupán a büszke bokrokra, a sötétzöld szín levelű cserjékre . . . Láttam, hogy pityeredtek el Ninon ajkai s hogy nedvesedtek meg szemei.

Széles lejtő elé értünk, melyre a nap tikkasztó forrósággal veté függélyes sugarait. Ninon közelb lépett a lejtőhöz, elhatározva, hogy aztán már fölhagy a kereséssel. Egyszerre csak éles sikolyba tört ki. Ijedten

delme nem elég a szabók, cipészek, kereskedők, „modisztin“-ok, ékszerárusoknál neje által fényűzési tárgyak bevásárlása által csinált számlák kiegyenlítésére; mikor tapasztalja, hogy fáradozása, küzdése, munkássága dacára családja a szükségésekben nélkülözést szenved s élte csak „cifra nyomoruság“; mikor látja, hogy ama hő reménye is hogy néhány év alatt munkája által megkeresett s megtakarított fillérekből ön-magának s családjának nyugodt, anyagi gondoktól ment jövőt biztosítson, füstbe ment: hogyan legyen akkor kedve dolgozni, hogyan legyen öröme fáradni, hogyan legyen kedve egyáltalán az élethez!?

Miután pedig a fényűzés különösen a ruházat tekintetében hölgyeinknél ma-nap annyira lábra kapott, hogy irgalmatlanul meghurczoltatnak a társalgási termekben azok, kik egy, bár drága ruhában, háromszor jelennek meg, nem mulatságban, de egyáltalán társaságban; s miután igaz, hogy a ruházatukhoz szükséges árucikknek mindenütt drágábbak lesznek: s miután számtalan eset igazolja, hogy hölgyeink fényűzése — mert hát a zsarnok „divat“ uralja a legjobb női szívet is — sok család boldogságának ásta meg már sirját; miután a tapasztalat igazolja, hogy nőink fényűzése számtalan családapának adta már kezébe az öldöklő fegyvert, melyvel életének vetett véget; miután való, hogy sok nő siratja, bár későn, fényűzése átkos következményeit; s végre miután igaz, hogy nem a ruha teszi az embert, azért jó volna, ha hölgyeink felhagynának a fényűzéssel s követnék az említett példát.

Az egyszerű, olcsó, de izlésteljesen készült ruha épen úgy nem von le semmit a szép nő szépségéből, mint nem emeli a legdrágább selyemből készült, sok áslí, fásli-máslival tulrakott ruha a kevésbé szép nő szépségét, még ha az a

szaladtam, oda azt hívnék, hogy tán megsebezte magát. Legugolva találtam, a földindulás a földre veté s most — ujjai közt egy kis számczabogót mutatott, a mely alig volt akkora mint egy borsószem s csak egyik oldalán érett meg egészen.

— Szakítsd le te, mondá nekem lassu, hízegő hangon

Melléje ültem a lejték aljára.

— Nem, viszonzám én, te találtad meg, neked is kell azt leszakítnod.

— Nem, örömet szerzesz vele nekem: szakítsd le te.

En annyira s oly sikerrel ellenkeztem, hogy Ninon végre eltökélte magát, letörte körmével a bogó szárát. De az aztán megint újabb kérdés volt, hogy ki egye meg kettőnk közzül ezt a szegény kis számczabogót, mely kettőnknek egy jó órai keresésébe került. Ninon minden áron számba akarta tenni. En erőssen ellentáltam, később eredményeket tettem s el lett végre határozva hogy a számczabogó kétfelé fog osztatni.

Ninon ajkai közzé vette, mosolyogva mondván nekem:

— Rajta, vedd ki a magad részét.

En kivettem a részemt. Nem tudom, föl lett e számczabogó testvériesen osztva vagy sem sőt még azt sem tudom, megízleltem-e a számczabogót, olyan édesen esett Ninon csókjának a méze.

*

A lejtők talva volt számczabogókkal

párisi, berlini, vagy az ég tudja miféle külföldi, — tán éppen chinai — divat szerint készült is.

Ha meggondolják hölgyeink, hogy mértéknélküli fényűzésük által hány keserű órát okoznak — ha egész életét el nem kedvetlenítik — annak, kinek megfogadták, hogy boldoggá teszik: akkor lehetetlen, hogy a szükségesnél a szükséges fölé helyezték, hanem igenis követni fogják a görög nők szép példáját!

Fagyos télre — forró nyár.

Az időtájt, mikor hónapokon át gyakorolta uralmát a hó és a fagy, gyakori azon remény kifejezése, hogy forró nyárunk lesz; az egyik már eleve örvend a gyönyörű, napos időnek, a másik meg már most kezdi a homlokát törölgetni, ha eszébe jut az izzadás.

S ha azt kérdezzük, hogy mily alapra építik azon reményt, hogy a fagyos télre forró nyár következik, feleletül azt nyerjük: a kiegészítés kedvéért, vagy pedig mivel már régóta úgy tartják. Pedig a tények e föltevést nem igazolják: sőt éppen az ellenkezőnek valószínűsége mellett szólnak.

Számos időbúvár foglalkozott azzal, hogy egymáson következő évszakok időjárási változataiból, évek során át észlelt évszakok alapján törvényeket állítsanak fel pusztán a tények kapesán, az oki összefüggés kutatásának mellőzésevel.

Köppen meteorologus 72 évi megfigyelés után 10 különböző helyen azon eredményre jutott, hogy az időjárási eltérésekben az évszakokban azonos eltérési irányzat mutatkozik, vagyis hogy hideg télre hűvös nyár, s meleg télre meleg nyár következik.

Hann tanár a rendkívüli időjárási eltérések 100 évi megfigyeléséből azon eredményre jutott, hogy nagyon hideg tél után az esetek 70. százalékában, nagyon hűvös nyár következett.

A legújabb észleléseket Hellman eszközölte, ki Berlinben 1719 óta eszközölt megfigyeléseket vett számitásba, s a következő eredményre jutott: mérsékelt enyhe téire valószínűleg hűvös nyár, nagyon enyhe télre meleg nyár következik; mérsékelt hideg tél után valószínűleg hűvös nyár, na-

és ezek már igazi számczabogók voltak. A szüret bő és vig volt. Kitefittettünk a földre egy fehér zsebkezdőt, miközben ünnepélyesen megesküdtünk arra, hogy zsákmányunkat azon gyűjtjük össze annélkül hogy abból valamit elvonnánk. Nekem azonban több alkalommal mégis úgy tetszett, mintha Ninon szájához emelte volna a kezét.

Mikor végre s szüret be volt végezve, elhatároztuk, hogy ideje, végre árnyékos helyet keresni, ahol kényelmesen oszonnalhatunk. Nehány lépésnyire találtam is egy gyönyörű zugot, egy levelekből alkotott fészket. A zsebkezdő kegyelettel magunk mellé helyeztettem.

Oh istenem, mi jó volt itt, a mohon, a zöld, az üdös ittasító gyönyörében! Ninon nedves szemekkel tekintett réám. A nap gyöngéd piros színt vetett nyakára. Midőn meglátta tekintetemben végtelen gyöngédséget, oda hajolt hozzám, felém nyujtva mind a két kezét, az önelhagyás s átadás imádatát mozdatatva.

A magas lombok közt ragyogó nap arany parittyákat hajtott lábainkhoz, a finom gyepre. Még a barázdabillegető is elhallgatott és leszegte szemeit. Mikor pedig végre falatozásához akartunk latni és a számczabogót kerestük, bámulva vettük észre, hogy mind a kettőn hosszan elterülve fektüdtünk a zsebkezdőn.

gyon hideg tél után nagyon hűvös nyár várható.

Nebogy valaki azon jámbor nézetet táplálja, hogy ha már dugába dől a hideg télre következő meleg nyár elmélete, legalább a hó és fagytól merevedő március után, szép tavaszos április fog következni, idejekorán fosztjuk meg illúzióitól azon szintén észleleten alapuló ténnyel, hogy az időjárási különbség e két hónap közt 0-397; vagyis, hogy majdnem kettőt tehetünk egy ellen, miszerint a fagyos vagy meleg márciusra — fagyos vagy meleg április következik.

Mindzekekkel nem hideg nyarat, vagy fagyos áprilist akarunk jósolni, csupán kimutatni hogy azon közkeletű hiszem, miszerint fagyos télre forró nyár következik, a tényekkel szemben minden alapot nélkülöz, s hideg télre — a leghűvösebben szólva, kétharmad valószínűség szerint inkább csak szelid nyarat várhatunk.

Tutti-frutti.

A hegedű újabb időkben nem tartozik a nők kedvenc hangszerei közé, sokan valószínűleg idegenkedést mutatnak irányában, sőt még a cselót is többre becsülik, holott e hangszerral régebb időkben több nő szerzett hírt és elismerést. Ilyenek voltak Magdalina Lombardini Venecziából (1735), ki Párisban is nagy feltűnést keltett; azután Regina Mántuából (1764), kiről Mozart így nyilatkozott: „Férfi több érzellemmel nem tudna játszani. Altalában úgy találom, hogy több érzellemmel játszik, mint a nő.“ — Milánóban 1788-ban Signora Victoria rendezett hegedűhangversenyeket, Turinban pedig Sign. Paravicini játszott. Ez utóbbiról nagyon eltérők az ítéletek. Richart azt mondja róla, hogy játéka tökéletes volt, míg Sphor azt állítja, hogy a hegedűvel senki sem bánt oly kegyetlenül, mint Signora Paravicini. Megjegyzendő azonban, hogy Sphor őt már igen öreg korában hallotta. — Signora Gerchinit 1811-ben a legkiválóbb művészi jelenségek közé sorozták s Billanollo Teréz és Mária 1840-ben az egész Német-, Francia- és Angolországot elragadták. Később Budapest közönségét is. Neruda Vilma mint hegedűmester működik a stocholmi zeneakadémiában, a legújabb időkben pedig Stresow Mária, Joachim tanítványa keltett figyelmet Berlinben. Magyarországból Decker Sarolta tünt fel néhány év előtt hegedűjátékával.

— Magyar á z o t t k ö z m o n d á s o k. A szegény is lehet boldog, — de sze-

A h a j .

Ebben az „En Csillag Anna“-féle világban nem lesz érdektelen, ha egy kis hajszálhasogatásba bocsátkozunk — s közelebbről figyeljük meg hajunkat.

„Egy hajszálon függ.“ „éles, mint a hajszál“ stb. közmondás fejezi ki a hajátmérőjének csekély voltát. Pedig viszonylagos ám e mérték, mégpedig nagyon. A napokban olvastam csak egy tudós csillagász munkájában, hogy az óriási távcsőven egy hajszálnyi eltérés ezer meg ezer mértföldet jelent — igaz hogy a napon.

A mi a haj abszolút atmérőjét illeti, azt kiszámította — persze valami spleenes angol Wilson Erasmusnak hívták az istenadát — s megállapította, hogy az egy hüvelyk négy-szácadrésze. Lelke rajta! hogy igazat mondott-e?

Szerinte 400 egymásmellé illesztett hajszál tenne ki egy hüvelyket.

A férfiakat rendszeren durvábbaknak s kevésbé gyengédeknek tartják a nőknél; a hajukról ez nem áll. A férfiak haja átlag — a gyakori nyírás dacára — sokkal finomabb mint a nőké.

Különös sajátság a hajszin befolyása annak atmérőjére; szőke és lészínű haj a legfinomabb, világos barna és kivált sötét haj legvastagabb; középen áll a vörös és sötét barna.

— Sőt vesződtek a hajszálak meg-

gényesen. A ki nyer — félig nyer, csak hogy félig mitse szabad teünk. — A ki korán kel aranyat lel — azért jöhet lehat a hiteleződ korán reggel! Borura derü, de csak nappal.

— Csodálatos rokonság. Bizonyos Lewinek első nejétől két leánya volt, melyek közül az idősebbik bizonyos Willishez ment nőül. Ennek első nejétől való leányát Lewis vette el és fia született. Willis második neje tehát mondhatja: — Atyám vőm és én anyám anyja és öcsém nagy anyja vagyok.

— Fuvolás fuvola nélkül. Don Antio Serreira fuvola helyett ujjait és torkát használta. Balkezeit ajakára illeszté, miközben mutató és hüvelyk ujját kiterjesztette, hogy a hangoknak utat engedjen. Jobb kezét a balra tette és mozgatta ujjait, hogy a hangrezgést előidézzé. Oly tökélyvel játszta a legnagyobb opera darabokat, hogy a leggyakorlottabb fül se különböztette meg hangját a fuvolától. Midőn egyszer Londonban hangversenyt adott a hallgatók bámulva kiálták: — Ez lehetetlen! Ez csalás! Ekkor a művész leszált az emelvényről, sorban fogta a hallgatók kezét és azokkal fuvolázott. Nagyon természetes, hogy viharos taps követte e mutatványt.

— Válság. Midőn Nagy Sándor király Diomedes tengeri rablót, ki annyi kárt okozott neki, elfogadta, maga elé hívatta. Diomedes jól tudta, hogy halál vár rá, elhatározta tehát, hogy a nagy király szemére lobbantja a valót. Mint kalózt és tolvajt vádolnak és itélnék, szólt hozzá, pedig te nagyban eszelekedsz azt, mit én teszlek és mégis uralkodónak neveznek. — Ha egyedül lennél és elfognának, mint engem, úgy ép oly rabló lennél, ha ellenben hatalmad az én kezem közt lenne, úgy királyként üdvözlőnének. Van-e egyéb különbség köztünk, minthogy te a rablást és gyilkolást nagyban folytatod és hatalmadnál fogva mindent helyesnek nyilvánítasz, amit teszsz? — Sándor megütközve hallgatott, megfontolta a merész kalóz szavait és . . . hajóskapitányt nevezte ki.

— Két üres hely az égben. . . Két szék van az égben, mondá egy színész, melyek két ritkaság számára, diszhelyül tartják fön. Az egyik oly anyósának van szánva, ki sohase ócsárolja menyét, a másikat pedig oly színész számára, ki önmaga vallja meg, hogy rossz színész. E székek már évszázadok óta állnak üresen és arasznyi vastag porlepi azokat.

olvasásával is A fent említett Wilson ur 120 ezrett olvasott össze egy fejen. Egy pontos megfigyelő azon eredményre jutott, hogy a fejbőr egy négyzethüvelyknyi felületén 728 lerszínű, 638 világos barna és 585 fekete hajszál van. Szőke szépségeink e szerint a hajszálak mennyisége és finomsága tekintetében előnyben vannak a barnák fölött. Tényleg egy szőke hölgy, kinek teljes és elég hosszú hajzata van, naponta 140 ezer meter hajat fésül.

(Itt zárjel közt megaugom, hogy statisztikai kimutatás szerint átlag egy harmadrészzel több barna, mint szőke lány jut a fejkötő alá. 100 fekete hajú lány közül 79, 100 világos szőke közül csak 55 megy átlag férjhez.

A haj nagyon fontos egészségi tényező. Rossz melegvezető lévén, a fej hőmérsékét szabályozza az által hogy ő nagy hő és a tulságos hidegséget távol tartja től. De még nagyobb jelentősége van a hajnak, mint természetadtá ékességének. A frizurnék légioja tanuskodik ez állításom mellett.

A mi az egész bőrfelületen észlelhető hajacskákat illeti, azokat, ugylátszik, elődeinktől örököltük, a kik — — majd Darwin főtében akartam kotyvasztani.

Ki van mutatva, hogy minden egyes hajszál egy vagy több olajmirigygyel van ellátva melyek zsíros folyadékot izzadnak ki a hajgyökér közelében. A természet tehát

Napi hírek.

— Rossi Marcello a fiatal hegedűművész Wéber Emil zongoraművész társaságában már megérkezett városunkban. A hangverseny mely holnap este lesz a Bikában rendkívül nagy érdeklődés mellett fog lefolyni. A hangverseny műsora a következő lesz: Oberon nyitánya Wébertől, előadja a katonai zenekar Czapek Péter karnagy vezetésével. 2. Wiuxtemps Nagy hangverseny a.) Introductio. b.) Adagio es religioso. c. Finale előadja Rossi Marcello ur. 3. a) Chopin Nocturne. b.) Winiawski Walse, de concert előadja Wéber Emil ur. 4. Solo ének előadja Bernáth Flóra urhölgy. 5. a) Sivori románcz. b.) Lauterbach Tarantella, előadja Rossi Marcello ur. 6. Wagner R. Ábránd Taunhäuserből, előadja a katonai zenekar Czapek Péter karnagy vezetésével. 7. Liszt F. Mennyegzői indulója, a „Nyári — éji álom”-ból Mendelssohntól, előadja Wéber Emil ur. 8. a) Wieniawsky Legenda. b.) Paganini allottó perpetuo előadja Rossi Marcello ur.

— Kedves vendége volt ma szerkesztőségünknek. Ez Kodolányi Antal a kitért gazdasági író, kinek legjobb könyvéből a Rózsatenyésztés” címűből tegnap a „Debreczeni Ellenőr” érdekes mutatványt közölt. A jeles férfi ma egész nap városunkban időzött a Szűcs Mihály tanár társaságában meglátogatta a Pallagot is. A fent említett s mindössze 32 oldalra terjedő füzetben a rózsák kedvelői dióhéjba szorítva megtalálnak mindent, a mi e kedves virágtenyésztése körül tudnivaló. Foglalkozik a füzet a rózsatelep elhelyezésének, a talaj elkészítésének, a rózsafák beszerzésének kérdésével, utmutatást ad a rózsafák ültetésére, ismertetvén egyszermind a különféle rózsafajokat és ezek ellenégeit a rovarvilágban. A jeles füzetkét olcsósága is ajánlja. Ara 30 krajczár, kapható az Eggenberger-féle könyvkereskedésben.

— A napihir rovat érdektelen, erről panaszkodik az olvasóközönség, de hála is tennek nem csak mi ellenünk, hanem a többi hírlapok ellen is. Es hogy a panasz mennyire jogosult, lefordítjuk az egyik legeltértebb bécsi lap tegnapi napihireinek czimeit sorrend-

maga látja el pomádéval hajunkat s az egészséges emberi hajnak nincs i. egyéb kenőcsre szüksége, sőt mondhatjuk, hogy az árt is neki; mert tudvalevőleg az ember csak lauyhán végzi dolgát, ha más is segít neki — nohát a tekintetben a természet is ellustul, ha látja, hogy más tényezők helyettesítik.

A kinek rövidre nyirt haja van, az uaponta mossa hideg vízzel, de sohase szappannyal mert ez az olajmirigyek megfeszülését idézi elő.

A szakál évenként 6 $\frac{1}{2}$ hüvelyket nő; egy nyolczvan éves ember, a ki rendszeren kurtítja szakállát, harminczhárom lábnyi hajat áldozott az ollónak.

A férfiak haja távolról sem oly gyors és hosszú növése, mint a nőké, a minak oka az, hogy a nők fejbőre zsírszövetekben dúsabb.

A női haj kihullására nézve ez a szabály áll: ha a kihullott hajmennyiség egy negyedrészre nem éri el a 6 hüvelyket, akkor a veszteség normális s helyébe új nő; de ha több, mint egy negyedrészre a kihullott hajnak rövid, akkor kóros állapottal van dolgunk; a hajzatnak ugyanis nincs elég ereje, hogy teljes hosszát elérje s akkor helyén lehet valamely „szer a kopaszsg ellen.”

Természetesen valamely fejbőr edző-szer s nem holmi „Csillag”-pomádé.

ben, a mint egymásután következnek: Tűz a várromok közt. — Ungyilkosság. — Nem gyilkosság, hanem szerencsétlenség. — Utközben meghalt. — Tolvajlások az udvari operában. — Elfogott kereskedők. — A lutri áldozata. — Gonosztevők üzelmei. — Elfogatások. — Eletunt ember. — Eltűntek. — Ez egy világap napihireinek a változatossága minden nap, azzal a különbséggel, hogy legalább is járul hozzá, mindennap egy két effajta új hír. Ilyenek a napi hírek keretében való események és ezek a kérdéses bécsi lapban teljes három hasábot foglaltak el.

— Előmunkálati engedély. A közmunka és közlekedési miniszter Papy Elek orsz. képviselő, Helmezy Béla és Farkas Sándor birtokosoknak és ügyvédeknek a magyar kir. államvasutak karczagi pályaudvarából kiágazólag Nagy Kun-Madarasig vezető helyi érdekű vasutvonásra. az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— Csillagok járása. Április hónapban az egyes holdváltások a következő napon és időben állanak elő: Első negyed 11-én este 10 órakor; holdtölte 18-n d. u. 4 óra 15 perckor; második negyed 26-án reggel 6 óra 31 perckor. Hold a földközéleben lesz 15-én reggel 6 órakor. — A bolygók járása a következő: Mars az oroszán oroszán csillagzat regulusának közvetlen közelében van, d. u. 2 óra 15 perc körül kél és reggel 5-tor nyugszik Szaturnus este órakor Orion gyönyörű csillagcsoportja fölött délnyugatra 48 foknyi magasságban áll. Küönben ebben a hónapban a bolygók együttállásánál egyéb nem fordul elő.

— Az 1861-iki protestáns patens kibocsátásának 25-ik évfordulója alkalmából, tegnap az ausztriai evangulikusk és református felekezetek küldöttsége tisztelgett ő felségénél. Dr. Franz Rudolf az ev. egyházi főtanács elnöke ő Feségéhez beszédet intézett, mire a király meglegedését fejezte ki a felett hogy a protestánsok loyális, mérsékelt magatartásuk által méltóknak mutatták magukat a jogegyenlőségre és a szabadságra.

— Kirándulás Fiuméba és Abazziába. A husvétü ünnepek alkalmából a m. kir. államvasutak városi menetjegy irodája által (Budapest Mária-Valléria-utca. Hungaria-szálló) Budapestről Fiuméba különvonat társas kirándulás rendeztetik, melyhez rendkívül mérsékelt árú menetjegy jegyek fognak kiadni. — Ezzel kapcsolatban a kirándulás Fiuméből Abazziába is ki fog terjedni. Említett iroda a résztvevők kényelmes ellátása és elszállásolása, valamint azok fogadtatása iránt is gondoskodni fog. — A menetárak, valamint egyéb módzatok néhány nap mulva külön fognak közölteni.

— Operett az életben. Londonnak volt egy népszerű operett énekesnője, a ki annyira hivatásának szentelte magát, hogy még üres óráiban is mindig operettet játszott. Az „isteni szikráva” ily bővégesen megáldott hölgyet igazi néven Hinterhuber Lujának hívták és ott született hol a kóposzata savanyodik és a kolbász pirul, de london egy kisebb szüpadán, mint Armin Lola és mint amerikai hölgy ragyogott. A Lola által szerzett operettek egyik legsikerültebbjének egy Londonban élő bécsi zenész volt a főhőse. Mivel a londoni előkelő társaságban, a hová a zenész bejáratos volt, az operettet is csak úgy szeretik, ha nem tesz kárt a jó erkölcsben, a zenész két font sterlingét fogott egy methodista papot, a ki az operetthez egy újabb fölvonást szerzett: az esküvőt. Az ezután következő fölvonások idilli gyorsasággal röptek el, míg végre egyszer a muzsikusknak eszébe jutott átköltözni Berlinbe. — A menyecske Londonban maradt és az operettírásban valódi keleti fantáziával halad előre. — Megismerkedett egy Abdallah Eba Mohamed nevű algériai földbirtokossal s a következő fölvonást már együtt írták. Nemsokára mint „fiatal pár” elutaztak Algériába. Itt a függöny legördült, az operett következő fölvonása és a megelőző között két két évi időköz. Ennek letelte után a zenész meg akart

házasodni, de most az egyszer komolyan és minden methodista pap nélkül. De szülővárosa Bécs, nem akarta kiadni neki a házassági engedélyt, mert ott Armin Lolára való tekintettel úgy volt a lajstromba beírva mint „házas”. A zenész ere a széptehetségű operett-íróhoz fordult Algériába a ki ott mohamedán nő volt és Fatime nevet viselt. Ez válaszában határozottan kijelentette, hogy mindene volt ugyan egykor a hatal zenésznek, de felesége soha sem. Erre azután Bécs város is megadta az engedelmet a az egykor társas operetteket írt muzsikussal most már boldog férj és áldja magában Szent Methodot és Abdallah Ebu Mohamed Fatime, szül. Hiaterhuber Lujza asszonyt.

— **A sajt emészthetősége.** A sajtól azon nézet van elterjedve, hogy igen tápláló és könnyen emészthető, sőt hogy még elő is mozdítja az emésztést. Ugyanezért a gourmand urak az opulens étkezés végén még egy kis sajtot is beszoktak venni. Hogy a sajt tápláló, az igaz, ellenben, hogy könnyen emészthető és előmozdítja az emésztést, az már nem igaz. Ezt kimutatta legközelebb dr. Kenzle Németországban pontos kísérletekkel melyek eredményei a sajt emészthetőségére vonatkozólag elterjedt nézeteket alapjaikban megrázkodtatni vannak hivatva. Dr. Kenzle kísérleteihez diszidügyomorból vett 50 kilónyi gyomornedvet használt, melyet 36—38 fokra felmelegítvén, a kísérlet tárgyát képező sajtból egy gramnyit tett bele, aztán két-három óra múlva 2 kbonyi 5 százalékos sósavat tett hozzá. — Így körülbelül utánozva levén a gyomor funkciója, a kísérletező megfigyelte, hogy mennyi idő alatt oldatnak fel, azaz emésztetnek meg a különböző sajtok. Tapasztalatait itt köztudomásra adjuk a t. sajtkezelőknek: a cheddar és roquefort sajt négy óra alatt; az emmentali, gorgonzola és neuchatteli sajt nyolc óra alatt; a romadur 9 óra alatt; a fromage de brie mainzi és voralbergi sajt 10 óra alatt oldódott fel. Több sajt még 10 óra múlva is egészen emészthetlen maradt. Ha meggondoljuk, hogy csak az a jó eledel, mit egy egészséges gyomor 7—5 óra alatt emészt, világos hogy a sajtok — a két legelső a cheddar és roquefort kivételével igen nehezen emészthető tápszerek.

— **Sajtotárgyalás Seper Kajetán nagykarolyi lakos nyomdatulajdonosnak íj.** Róth Károly nagykarolyi lakos nyomdatulajdonos ellenis sajtóperében az esküdtzéki tárgyalás határidejűl folyó évi május hó 24. napjának délelőtti 8 órája tüzetett ki.

— **Az erdei kaszálók ügyében** a kaszáló birtokosok megbízottai és a városi tanács közös tanácskozást tartott az egészség létesítése tárgyában. Az értekezlet most sem jutott eredményre. Egyik fél sem akart engedni. A halápi birtokosok az egészségre vonatkozólag egy javaslatot nyújtottak be, mely vélemény adás végett a városi tanácsnak adatott ki. Ha a tanács e megbízással készen lesz, újabb értekezlet hivatik össze.

— **A tiszántuli egyházkerület tanügyi bizottsága** szerdán és csütörtökön nagy fontosságú tárgyak feletti tanácskozás végett ülést tartott. Révész Bálint és Vályi János főgondnok elnökléte alatt. Különösen nagy érdekességet kölcsönöz ez ülésnek es élénk, heves vitára adott alkalmat két miniszteri leirat. Az egyik azt sürgeti, hogy az egyházkerületben lévő mindazon felekezeti gimnáziumok, melyek a középiskolai törvény követelményeinek meg nem felelnek vagy átalakíttassanak, vagy ha ez lehetővé nem válnék, bezárassanak. A másik leirat a debreczeni főiskolára vonatkozik s az követeli, hogy a főgymnázium azon osztályai mellé, melyekben a tanulók létszáma a 60-at meghaladja, parrallel osztályok állíttassanak fel. Az előbbi leirat folytán a középiskolai felügyelő bizottság elnöke Kiss Aron esperes

megbizandó, hogy a bezáratással fenyegetett gimnáziumokról szerezze be a szükséges adatokat. A másodikat illetőleg az ülés, fel-szólitandónak javasolja a gazd. tanácsot, hogy vizsgálja meg, vajjon a parrallel osztályok esetleges felállításához szükséges 7000 frt-hoz mennyivel tudna járulni a főiskolai pénztár. Ezen kívül több kisebb tárgy került tárgyalás alá.

— **A rágalmaszó Egy szegény asszony** panaszoja el a kapitány előtt a baját. Régis régen özvegy már és nagyszegénységben négy kis árvájával alig, hogy tengődik. A négy árva révén kapott eddig havonként 6 frt segélyt. A napokban beállított egy rosszakarója ahhoz, ki neki a segélyt utalványozza, s ott lerágalmazta a szegény asszonyt: hogy az nem szegény, jól bírja magát aztán meg szeretője is van. E miatt, a rendes havi segélypénzt is megvonták tőle. — Segítsenek rajtam, tekintetes ur, — mondá elkéseredetten az asszony, — mert ha nem igazán elfődelem magamat, aztán legyen abból a négy árvából a mi akar.

— **Az érettségi vizsgák.** A debreczeni ev. ref. főgymnáziumban az 1885-6. iskolai évben az érettségi vizsgálat következő renddel tartatik: Irásbeli május 24-től 28-ig. Szóbeli június hó 23-ik s következő napjain. VIII-ik osztályból magán vizsgálatával ideje május 21. Jelentkezés az érettségi vizsgálatra május 22 és 23. A gymnasiumi igazgatóság. — Ezen kívül a tiszántuli ev. ref. egyházkerületben levő másik két főgymnáziumban, a m. szigetiben és h. mezővásárhelyben az írásbeli érettségi vizsga szintén máj. 24—28 napjain, és a szóbeli amabban jun. 15, emebben pedig jun. 19-ik és következő napjain tartatik. Mindhárom helyen miniszt. biztos Békési Gyula tank. főigazgató lesz; a vizsgáló bizottság elnöke pedig Debreczenben Tóth Sámuel egyh. ker. főjegyző. M. Szigeten Kiss Aron és H.-M. Vásárhelyen Szabó János esperesek lesznek.

— **Halálozás.** A debreczeni függetlenségi pártot nagy veszteség érte. Tevékeny működő elnöke Keszei János tegnap d. u. 2 órakor 57 éves korában meghalt. Temetése holnap d. u. 3 órakor megy végbe az elhunyt Cser utcai 2332 sz. házatól. Béke poraira!

— **Bölcs ítélet.** Négy paraszt együtt vett egy lovat és akként egyeztek meg — maguk közt, hogy mindegyik az 1—1 lábának lesz a gazdája, míg valamelyik magához nem várítja a többi három lábat. Ekkor a ló egyik lába megsebesedett s gyógyításához tüzet kellett rakni. A műtét künn a mezőn történt de a ló megbokrosodott, az egész készlettel együtt elvágatott, és közben egy pajtát meggyújtott. A kártérítés miatt egy pör támadt. Az ítélet úgy szót, hogy az illető beteg láb tulajdonosa tartozik a kárt megtéríteni, mert ez okozta a szerencsétlenséget. De az elítélt föllebezett és meg is nyerte a pörét, mert bebizonyította, hogy a sebes láb nem birt volna szaladni, ha a többi három nem egészséges.

— **A h. böszörményi r. kath. első temetkezési egyesület** alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Miért beszélnek a nők sokat?** Egy angol író szellemesen magyarázza meg a nők csacsakaságát. A férfit isten földből teremteté, nőt pedig a férfi oldalbordájából. Már most tessék egy zsákba csontokat tenni. Ugy-e, zörögni fognak? S tegyenek a zsákba földet, akármeddig rázhatják, zörgést ugyan keveset fognak hallani. — **A montecarlói játékbartlang.** A míg minden oldalról a legnagyobb erőfeszítéssel azon vannak, hogy a montecarlói játékbankot beszüntessék, addig a játékbankot kiaknázó részv. társ. Londonban

1.200.000 font sterlin. képviselő részvényeket bocsát ki. A vállalat, reklámjaiban különösen hangsúlyozza, hogy a társaság tizennégy év óta 2.074.080 font sterling osztalékot szolgáltatott ki. **Női udvari orvos.** Margit olasz királyné egy olasz orvost, Farne Margit kisasszonyt választotta udvari orvosául. A kisasszony az első olasz nők egyike, ki 1870-ben kezdett orvostant hallgatni s később tudorral mozdított elő. Több milánói és turini kórházban volt gyakorló orvos, s mindenütt jó hírnevet szerzett magának. **Dijnokok sztrájkja.** A pécsi ügyvédi kamara rendkívüli közgyűlést tartott a Baranyamegye törvényszékeinél s járásbíróóságainál alkalmazott sztrájkoló dijnokok ügyében s fölterjesztette az igazságügyminiszterhez. — **Árvizek a vidéken.** Hegyes vidéken, hol a hó sokkal tovább tartotta magát, mint a síkságon csak most állott be az olvadás, még pedig elég rohamosan. Mint Miskolcraól írják, a Bikk és Királyhegységekből roppant víztömeg ömlik a folyókba s e miatt a Sajó, Hernád és Bodva majdnem egyidejűleg kiáradt s mértőfödekre előntötte a környéket. — **A regényírás s a vargamesterség.** A szerkesztők s a kritikusok gyakran mondják szerencsétlen vadpoétáknak: „Dobja el a tollát s álljon be suszter masnak.” A szerencsétlen rendszerint nem fogadják el a tanácsot, s üldözik a szerkesztőségeket. S imé, egy híres orosz regényíró, Tolstoj Leo gróf, a nélkül hogy tanácsolták volna neki, a czipészet nemes mesterségét tanulja. Nemrég egy orosz hirlapíró látogatta meg. Tolstoj épen nagy buzgalommal kezelte a dikicsét, s vagdalta a bört. Három lábu széken ült, felgyürt ruhával. „Barátom,” szót a hirlapíró ak, „a vargamesterség legnemesebb foglalkozás az ég alatt.” — **A gácsországi ősi gyakorlatok,** melyeknél a király is jelen lesz, „őszkor” fognak kezdődni. Részt vesznek benne a krakói és lémburgi hadtest és a landwehr egy hadosztálya. A költségek hir szerint 220.000 frtra vannak előirányozva. — **Lekesült közönség.** Baselben Leoni kisasszony színházi primadona anynyira elragadta játékával a közönséget, hogy előadás után hintójából kifogták a lovakat, s magok a tiszteletők álltak a kifogott állatok helyére igavonóknak. — **Gyilkosság és öngyilkosság.** Mokrinban egy Klein (Passi más néven) Kristóf nevű fiatal ember előbb szeretőjét s annak a barátnőjét szíven löve, önmagát is fölbölte. A vérengzést a fiatal ember, a ki különben nagyon felzülött életű volt, előzetesen megbeszélte a éányokkal.

Színház.

Demidori m. re jutalomjátéka folyt le legnap este színházunkban, éppén nem olyan nagy közönség előtt aminőt megérdemelt volna elsősorban a jutalmazott, a ki a legtehetségesebb színészek egyike-másodsorban a választott darab, mely a legmulatságosabb vigjátékok közé tartozik. Különben, hogy Demidori mennyire szereti s becsüli az a kis számú, mértő közönség, mely tegnapi jutalomjátékára is megjelent, mutatta az szünni nem akaró tapsvihar mely első kiléptekor fogadta. Csakhogy ezzel az ugynevezett erkölcsi sikerrel, melyet tulajdonképpen nem is szívtak siker számba venni éppén nem állt arányban az anyagi siker, mert jó ha a napi költség kikerült a bevételből.

No dehát vigasztalja Demidort az, hogy az ő önértetes magaviselete is hozzájárult ahhoz hogy jutalomjátéka ily silányul ütött ki. Ez azonban legkevésbbé sem vette el kedvét tegnap este sem, mert kedvel játszatva végig a szeszélyes király szerepét. A jutalmazottnak szülei is itt voltak, s egy másodemeleti páholyból gyönyörködtek fiuk játékában. S valószínűleg az ő jelenlétük feledtetve vele az est kellemetlenségeit.

— **Uj operette kerül színre** jövő pénteken az aradi színpadon. Zibulka bécsi zeneszerző műve, a „Püünkösd Flórenczben,” me-

lyet az operette a tenor Scmlón kétszer adása b mester az (per c s á u lakinek nem ke

gyorsvo Biasini-dóházn több is tudvale a koloz

„Rend merheti mondás hozzá.

már reg éj Vele csak ki len elő zetek a mind azután került s

S mo ki van fogják jan tud benne, nincs. A hogy a ges ruh ki. Erre morálla ruha se teini he

M mindny H kéjutazi folyásán egy teg Ujházy modui nincs? A kéjutazi

N tal vére hogy sa nyoa, s példájá

Sz B o k o r o n g zonyos, kön. — l é s r e színház kisassz Hir sze m e s é

S hambur ték a s verseny sertésel ára 44-20—25, londoni ják. Az ügynök malacz egy lor mára, e

lyet az igazgató fordított le magyarra. Az operette női szerepét Halmainé asszony énekelte, a tenor-szerepet azonban a hatás kedvéért Scmlone asszonynak osztották ki. A darab kétszer kerül színpadra egymás után; első előadása bérletben lesz, másodsor Balogh karmester jutalomjátéka gyanánt kerül színpadra az operette. Ez is egyik nyilatkozata Kresányi élelmes-égének, s akaratlanul is valakinek az élehetlenségére, gondolnánk, ha nem kellene inkább sajnálnunk szegényt!

— Prielle Cornélia asszony a ma esti gyorsvonattal érkezett meg Kolozsvárra és a Biasini-szállodában szállt. A művésznőt az indóházánál gr. Eszterházi Kálmán indendáns és több ismerős fogadta. Prielle Cornélia asszony tudvalevőleg ma kezdi meg vendégszereplését a kolozsvári színpadon.

— Felfordult világ a színházban. „Rend a leke minden dolognak“ nagyon jól ismerhetik színházunknál ezt a tapraesett közmondást, hogy olyan nagyon ragaszkodnak hozzá. A multkor mikor Sajó elutazott, már raggal mindenki tudta, hogy az „Egy éj Veleszében“ nem mohet — hanem azért csak kinyomatták a színlapra, s csak közvetlen előadás előtt adták tudtára a személyzetnek is, hogy más darabot vesznek elő, ez a minden próba nélkül előráutott darab, azután képzelhető, hogy milyen előadásban került színpadra.

S most újra ez fog megisméltődni. Holnapra ki van tűzve „A gerolsteini hercegnő“ ki is fogják nyomtatni a színlapot, holott mindnyájan tudják, hogy Örléy Flóra nem játszik benne, mert az előadáshoz szükséges tolettje nincs. A director ugyanis megígérte neki, hogy a benn levő gázsiját ki fogja fizetni, hogy megcsináltathassa a darabhoz szükséges ruhákat — de természetesen nem fizette ki. Erre azután a kis primadonna avval a morállal állt elő, hogy ha gázsij nincs: nincs ruha se; ja ruha nincs, nem lesz ő Gerolsteini hercegnő a herköpáternek sem.

Most már valóban kíváncsiak lehetünk mindnyájan, hogy mit adnak: elő holnap?

Hogy pedig a director, aki jelenleg kéjutazik, mennyire van tájékozva a dolgok folyásáról annak illusztrálására szolgáljon egy tegnap küldött távirata, mely így szól: Ujházy telt házak előtt játszik-e? (Talan álmodni tetszik?) Van-e reám szükség vagy nincs?

A viláért sincs — csak tessék álmodozni kéjutazás közben; itt minden rendén van.

Nagy Vincze ur, a ma esti vonattal városunkba érkezik. Ajánljuk figyelmébe, hogy színviszonyainkat figyelemmel tanulmányozza, s szolgáljon a jövőre nézve elrettentő példájával, minden a mit itt fog látni.

Színházi hírek. A jövő héten lesz a Bokodi jutalomjátéka a „Párisi rongyszédők“ — ben a nap még nem bizonyos, valószínűleg szerdán vagy csütörtökön. — Érdekes vendégszereplésre van kilátása közönségünknek. A népszínház kitűnő énekesnője Hegyi Aranka kisasszony, két este fog fellépni színpadunkon. Hír szerint 19-én és 20-án a „Hoffmann meséi“ — ben és „Lilli“ — ben.

Közgazdaság.

Sertéskivitel Angliába. Az összes hamburgi sertéskiviteli vágóházak beszüntették a szállítást Angliába, mert nem bírnak versenyezni az Irlandból és Amerikából hozott sertésekkel. Hamburgban a perzselt sertés ára 44—45 márka, míg Irlandból hetenként 20—25,000 darab perzselt sertést hoznak a londoni piacra és darabját 41 márkaért adják. Az amerikai sertés még olcsóbb. Egy ügynök azelőtt évekig vásárolt Hamburgban malacokat 100—100 márkaért élő sulyban egy londoni sertés nagykereskedő üzlet számára, és ha az időjárás engedte, Hamburgban

levágatta, különben élve szállította Londonba. A bevásárlást már hónapok előtt kénytelen volt abbahagyni, mert míg hamburgban a malacz ára most 44—46 márka, Irlandból 38—40 márkaért szállítják a malacokat. De nemcsak a sertések, hanem a szarvasmarhák és juhok ára is oly magasak Hamburgban, hogy más államokból sokkal olcsóbban szállítják Londonba. Ez a verseny a londoni kivitelre berendezett hamburgi vágóházakat egészen tönkre teszi.

CSARNOK.

A chie.

— A Figaróból, —

A chic sajtóképeni párisi szó mely, a műtermekben született és habár egy kis cigány és dohányszag érzik is rajta, de élénk szelleműs: oly parvenu ez, melylyel a legszébb asszonyok és a legnemesebb férfiak foglalkoznak, sőt még a hősiességből is kijuttott neki. Azt hallottam hogy X. ezredes esapatai élén az ellenségre rohanva hátra fordult és ezt kiáltá embereinek: „Előre, barátaim tanusítsatok egy kis chie-t!“ A chie szó bámulatra méltóan kifejezi, a mit mondanunk akar és ma már tökéletesen polgárjogot nyert. Két fajta van: a valódi chie és az álchie.

A chie nem nemesség, nem előkelőség, nem szépség, nem gazdagság, nem szellem. A chie önmaga. Ez a chie. Chie kell az előkelőséghez de azért nem minden előkelő ember bir chikkel.

Számos milliomos polgárnak fogalma sincs ezen ujvilági tudomány elemeiről. Egy szelleműs társunk azt mondta, hogy cheque-vel és chie-vel kell birni.

A nevelésben a chie abból áll, hogy a fiuknak előbb legyen nevelőjük, azután a Jezsuitáknál vagy Dominikánusoknál fejjezzék be tanulmányaikat. Tanuljanak lovagolni, vivni, uszni, labdázni stb. mint az angolok. A tekejáték is eléggé chie. Ellenben a dominó egyáltalán nem az.

A férfi ki chie-vel bár igen egyszerűen öltözködik, de mindig a körülményekhez képest. Délutáni négy óra előtt nem vesz szalokabátot, különben jegyzőnek tartanák. Hét órától kezdve mindig fekete öltözetben jár, kivéve nyáron. Ekszereket nem visel, kivéve egy gyűrűt az ujján és télen tütt a nyakkenőjében. — A divatos férfigyűrűk széles arany karikából állanak, melybe kő van foglalva. A sazarif chie, a smaragd nem az. — Este három gyöngy, sohasem gyémánt, főleg nem nagy. Vékony óraláncz. A kézelő gombok lehetnek drágák, de nem szabad rajtok meglátszani.

Az angol szabók különösen kegyeltek. Régi ruhát lehet viselni, de a fehérnemű legyen mindig kifogástalan.

A fiatal francia herceg vagy az angol peer szívesen felveszi a legdurvább posztúrát, de ingei a legfinomabb vászonból készülnek, harisnyái pedig selyemből.

Mindaz ami feltűnővé teszi a férfit, ál chie: a különös szabásu ruha, a fantasztikus alakú kocsi, a cselédség riktó öltözte. Ha valaki nős, cselédségének ruházata ünnepélyes alkalmakkor nagyon fényes lehet; különben legyen olyan színű, mint a czimripais. A garson ember inasai mindig agyagszínű liberiat viseljenek. E szabály alól csak a követek és egyáltalán azon nagy urak tehetnek kivételt, kik képviselleti kötelességgel bírnak.

A francziák közt Sagan herceg a legilletékesebb tanácsadó a chie dolgában. Erről mulatságos tőtenetett hallottam.

Néhány évvel ezelőtt a herceg meg volt hívva Metternich Rikhard herceghez, a johannisbergi kastélyba, s ő nagyon párisi, nagyon finomult ízlésével jóindulatu megjegyzéseket tett némely dologra. Véleménye alapján átalakították a hintókat, megváltoztatták a libériákat, ujjaszervezték a belső szolgálatot. Nagyszerű ezüst készleteket vásároltak, da-

czára kogy volt régi, családi erústneműjük; a butorzat is tetemes változásokon ment keresztül. Távoztakor a herceg még azt tanácsolta, hogy a palota egyik szárnyát bontsák le és építsék fel az ő ízlése szerint.

Metternich hercegné el volt ragadtatva a dillettantizmus e sajtóságos nemétől és buzgón támogatta tanácsosát. Midőn Rikhard herceg bucsura kezet nyújtott vendégének, Sagan herceg így szólt: „Jövő évre visszatérek, még sok teendő maradt hátra.“ Oh kedves barátom kiáltá a nagykövet, kérem, ne térjen vissza, majd csak két év mulva, az ön drága tanácsai tönkre tesznek.

A férfi, ki chie-vel bir keveset foglalkozik politikával.

Kell-e mondanom, hogy nem lehet republikánus?

Mindazonáltal vannak kivételek, de azokat meg nem nevezem Mindenki ismeri.

Minden művészet chie, főleg a festészet. Ne kérdezzék, hogy miért? A nagyon előkelő férfiak gyakran álnevet fognak használni, ha írnak, de festményeikre odajegyzik nevüket. Az aristokratikus művek sok álmatlan éjt okoznak a kiállítások alkalmával a jurynek. Nem akarják megsérteni X. bárót, Z. gróft, ha szerényen álnev alá rejtőzzenek, nagy szolgálatot tennének bírálóknak.

Az olasz festményeket már nem kedvelik. Most flamandiak vannak divatban, valamint a tizenyolezadik századbeli francia iskola.

Az érmekeket a tudósoknak hagyták, a metszeteket a művészeknek. A régi sévresi porcellának nincs ára, a faience igen keresett. Vannak bizonyos századok, melyek chie-vel bírnak. Például a tizenyolezadik és tizenhatodik. XIV. Lajos százada nagy, ünnepélyes de nem divatos század.

Az chie, ha valaki a francia akadémia tagja, vagy legalább jelen van a felvételi üléseken. De nevetségessé válnék az olyan akadémikus, ki chie-et akarna tanusítani.

Caro bölcsészeti tanfolyama nagyon chie — Blanc-é nem az.

Az irodalomban is vannak chieszerzők. Ezek közé tartoznak: Feuillet Oktáv, Barbey d' Aurevill, Meilhac és Halévy, Droz Gusztáv, Monsieur és a Bébé szerzője, Quatrelles, Pontmartin, Daudet Alfonz, ki igen olvasott, igen csodált, szorosan véve nem tartozik ezen privilegiáltak közé.

Az elhunytak, de el nem felejtettek közzül: Musset, Mme de Girardin, Gautier Theofil.

Meg kell vallani, a költészet, ez égi tündér e nektár, melyet az ábrándos természeteket, gyöngéd sziveket megrészegeti, a lélek e szép zenéje nem nagyon tetazik a világfiknak. Mindamellett Cyron és Lamentine chie után törekedtek.

Lajos Fülöp uralkodása idején nagyon irigyelt és nagyon előkelő élvezet volt, ha valaki Hugó Viktort hallhatta volna verseket szavalni. A költő néha szavalt otthon vagy Nansauty grófnénél és Pradier asszony, ságnál. Ellenben soha sem akart szavalni Orleans herceguónél, mert a kör nem volt eléggé bizalmas.

A politikában szerepét játszó férfiak közül legtöbb chie-vel birt Moruz. A tényleg szolgáló tábornokok közt Galliflet az, ki a többieket is messze elhagyja. A diplomaták közt Decazes herceg bir sok chie-vel, Challemel-Lacour ellenben teljesen nélkülözi. Gambetta nem volt chie, de beszédei gyakran azok, valának valamint a nőknek mondott bókjai is.

Vannak vidékek, városok, népek, melyek chie-vel bírnak. Mások ismét, melyek azzal nem dicsekedhetnek.

Skócziában utazni mindig chie; Olaszországban utazni sohasem az. Mondjátok valamely elegáns embernek hogy angolos vagy osztrák, vagy oroszos kinézése van, — nem fog érte haragudni; — mondjátok, hogy kinézése olaszos vagy német, dühös lesz. Nem kell itt felsorolnom azon téli vagy nyári helyeket melyek kozmopolitikus jellegnek ör-

vendenek; Trouville, Dieppe, Pau, Biarritz, Luchon, Cannes, Nizza stb. A chic hez tartozik tavasszal Párisban lenni, ellenben ősszel nem.

Az ősz feltétlenül falun kell tölteni. A vadászat nagyon chic, a halászat nem az. A high-lifehez tartozó ember magaviselete legyen nagyon egyszerű, legyen nyájas a hozzá hasonlók, jóakaratu az alsóbbak iránt és mindig jókedvű.

A chic-kel bíró emberek igen udvariasak a szolgálkakkal, ha gyakran járnak valamely házba, futólag egy egy barátságos szót intéznek hozzájuk.

Üzletekben vagy kávéházakban sohasem teszik le kalapjaikat. Ha a lépcsőn egyszerű szobaleánnyal találkoznak, köszönnek neki.

Ezek az emberek sohasem beszélnek pénzről. E szót ők ki nem ejtik. Társalgásukból sohasem veheti ki senki, vajjon gazdagok-e vagy sem. Chic-kel bíró ember soha sem mondja; „othou én náam“ vagy pedig „X ben.“ Barátjától sohasem kérdezi valaminek az árát, de azért olcsón vásárol a boltokban. Ha a kereskedő látja hogy valaki egy halmoz arúccikket összevásárol, a nélkül, hogy az ár iránt alkudoznaék, azt gondolja magában: ez parvenu.

Magától értetik, hogy a chic-kel bíró ember akkor vásárol, ha egyedül van, és sohasem társaságban.

Arról sem beszélnek soha, a mit tesznek. — Az ő világukban természetes dolog, hogy senki sem esz semmit.

Kocsijuk jó karban legyen tartva, de ez is a körülmények szerint módosul. Az példánál nem chic, ha valakinek új broughamja van, nagyon cziifra szerzőmással és liberias cselédséggel.

Az angolok szándékosan elhomályosítatják a festést broughamjukon, mielőtt használathá vennék és cselédségük egyszerű ezüst gombos kabátot visel. — A brougham oly kocsi, melyen reggel ügynökhöz vagy jegyzőkhöz, vagy vásárlásokat tenni megyünk. Mindennapi használatra szánt tárgy ne legyen fényűzéssel kiállítva.

Párisban vannak chic negyedek: a faubourg Saint Germain arisztokratikus, a Champ Elisée chic-kel bírnak, Catignolles egyáltalán nem dicsekedhetik vele. — Auteuil félig-meddig igen.

A környéken Saint Germain chic, — Sceaux nem az.

A legchic-kebb körök: első sorban az Union, mely tulszigoru tagjai megválasztásában, a Jockey Club, a Pommes de terre, a Petit Club de la rue Royale, továbbá az Imperial és a les Mirlitons.

Vannak azután chic színházak, színésznők, és darabok, valamint van chic szerelem is, mert nem mindenik érdemli meg ezt a jelzőt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, szombaton hértet második számban adatik:

A gerolsteini nagyhercegnő.

Operette.

Terményárak a debreczeni piacon.

Debreczen, 1886. márcz. 23 án.

Egy m. mázsa	felső, közép,	alsó.
Buza	7.80	7.65 7.50
Kétszeres	6.70	6.60 6.50
Rozs	5.70	5.60 5.50
Arpa	5.50	5.40 5.30
Zab	6.00	5.90 5.80
Tengeri	5.40	5.30 5.20
Köles	5.00	4.90 4.80
Burgonya 1 zsák uj		1.20
100 kl. szalonna	41.50	39.77 $\frac{1}{2}$ 38.00
100 kl. háj	44.00	42.50 41.00

Alapított 1858-ben.

W A L S E R F E R E N C Z

első magyar gép- és tüzelőszerek gyára, harang és ércöntödéje

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegessége

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbírtokok és mgánzónók részéről, modern technicali alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ ÉS MAGÁN FŰRDŐK

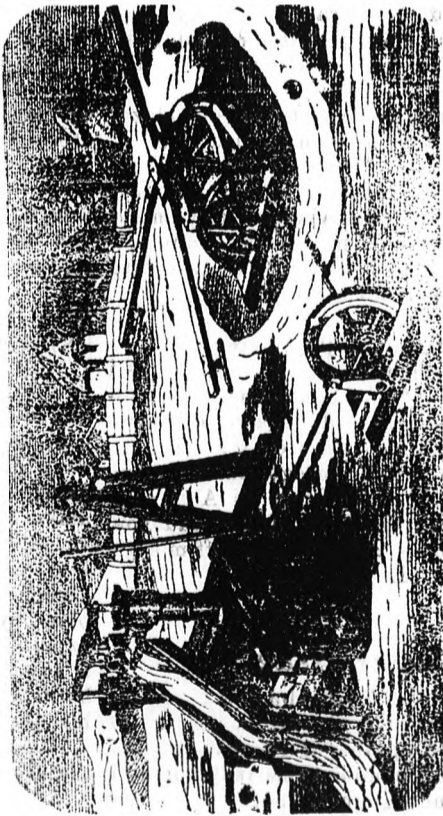
felszerelésére

szagmentes ürítők

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes átlapok, és részletes költségvetések kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Az
sági öreg
—44, köz
erdélyi n
könyvü
héz —
bakonyi l
deti neh
— átm
— átmen
neti, könn
1 éves é
éves —
sertésekn
lékos lev
Romániai
átmenetel
3 aranyba

27
Raktár: Budapest, Sugárut.
ség
ka
zo
lap
Le
ka
sel
ha
27

Sertés vásár.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése

— április 8.

Az üzlet szilárd. — Magyar urasági öreg nehéz 40.—41, fiatal nehéz 43.—44, közép 42.—43.— könnyű 41.—42.— Erdélyi nehéz 42.—43.— közép 43.—44.— könnyű 44.—45.— Romániai bakonyi nehéz —. —. —. átmeneti, közép —. —. —. bakonyi könnyű —. —. —. átmeneti, eredeti nehéz —. —. —. átmeneti, közép —. —. —. átmeneti, Szerbiai nehéz 38.—39.— — átmeneti, közép 37.—38.— — átmeneti, könnyű —35—37.— — átmeneti. Hízó 1 éves élősúlyban 4% levonással —. —. —. 2 éves —. —. —. öreg —. —. —. Az árak hizott sertéseknél páronként 45 kilós és 4 százalékos levonással kilogrammonként értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőknek páronként 3 aranyban vám fejében megtérítettnek.

VASUT.

Debreczenből indul:

B. pest—N.-Várad felé	a. e.	9 ó. 15 p.
" "	d. e.	11 ó. 57 p.
" "	este	9 ó. 39 p.
Szatmár felé	d. e.	4 ó. 56 p.
" "	d. u.	7 ó. 5 p.
Kassa felé	d. e.	9 ó. 25 p.
" "	d. u.	7 ó. 31 p.
Nánás felé:	m. á. v. "	d. u. 4. ó. 30 p.
" "	"	d. u. 4. ó. 42 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	ark. regg.	2 ó. 47 p.
" "	" d. u.	3 ó. 48 p.
" "	" este	6 ó. 47 p.
Szatmárról	" d. e.	8 ó. 46 p.
" "	" este	9 ó. 14 p.
Kassáról	" d. e.	8 ó. 15 p.
" "	" este	6 ó. 50 p.
Nánásról:	Debr. vásártér d. e.	8. ó. 46 p.
" "	m. á. v. indh. d. e.	8. ó. 55 p.

Husárak.

megállapítva s bejelentve 1886 április hó 7-től április -14ig.

36 kr. Erdélyi Jánosnál Morgó-utca 587 sz. alatt.

36 és 42 Rác Györgynél Czegléd utca 2599 sz. a.

40 kr Erdélyi Jánosnál Hatvan-utca 1517 sz. alatt. — Erdélyi Ferencznel Csapó-utca 240 sz. a. Fejér Andrásnál P.-fia-utca 831 sz. alatt.

42 kr. Rác Györgynél Csapó utca 10 sz. a. Rózsatér 10 sz. alatt.

46 kr. Magyar Gábornál Piac 1-ső székben Czeglédutca 55 sz. a, Dedó utca 125 sz. alatt.

48 kr az 1-ső kóser és két orthodox székben a piacon. Minden többi bejelentett 20 mézárszékben pedig 44 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen 1886. április 6-án.

Kiadó s laptulajdonos: Vértesi Arnold.

75.

404. szám.

ÁRUFIZIKA.

az „ISTVAN“ gőzmalom

készítményeinek

— készpénz fizetés mellett. —

Árak a sztriai értékben

költégmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBE

ingyen szállkal.

Huzás máj 6 Hó 24-én

Kincsem 1 ft 11 sorsjegy 10 ft csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar levar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

Gyár: LONDON, OSBORN STREET.

J e l e n t é s.

Bevásárlási utamból hazatérve van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy egyik legtekintélyesebb angol kalapgyáros (Thee Shilling Hats) céggel szerződve férfi-kalap bizományi raktárt nyertem. — Miből folyólag nálam finom férfi kalapok a következő meglepő olcsó árakban kaphatók u. m.

Legujabb divatu finom keménykalapok frt 1.80 és frt 2.80.
" " kiváló finom " " 3.80.

Nagy raktárt tartok továbbá mindenféle férfi szalma kalapokból is.

Kapcsolatosan figyelmébe ajánlom a n. é. hölgyközönségnek a legujabb divat szerint díszített női kalapokat, napernyőket, bőr, selyem és czérna keztyűimet, úgy még számos itt elő nem sorolható tárgyakat felette olcsó árban.

Tisztelettel

Baum Miksa.

Raktár: Debreczen Baum Miksánál.

AB. Asztali dara nagyszemű	100 kil	18.20
C. Szinte középszerű		17.20
0. Királyliszt		17.60
1. Lángliszt		17.—
2. Montliszt		16.40
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű		15.60
4. " 2-od rendű		14.80
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű		13.80
6. " szinte 2-od "		12.80
7. Közép kenyérliszt 1-ső "		12.40
8. " " 2-od "		11.60
8 1/2 Barna " 1-ső "		10.20
8 3/4 " " 2-od. á 70 klgr.		9.—
9. Lábliszt " á 70 klgr.		6.60
10 Veres liszt " á 50 klgr.		—
11. Finom korpá zsákkal 50 "		4.60
" " " " " " " "		4.20
12. Durva korpá zsákkal á 50 klgr.		4.20
" " " " " " " "		3.80
Szinte őrlött búzaliszt zsákkal 75 klgr.		9.40
Ugyanaz " " " " " "		9.—

DARA és LISZT.

25 kilós zacskókban

100 kilogramm zacskóval együtt

60 krjával drágább.

Debreczen, 1886. márczius 6.

Kisebb vételeknél 60 krral drágább.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

ÚJ DIVATÚ BETŰKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

Legújabb és legdívatosabb betűlappal
gazdagon felszerelt

KÖNYVTYŰOMDÁJA

DEBRECZENBEN PIACZ SIMONFFY-ház

ajánlók mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kitűltetésre.

Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok.

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDLEMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászsjelentések, levélfejek s levélborítékok,

báli meghívók, névjegyek fizetések és könyvek

allegjutanyszabóárakon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN TELJESÍTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.